

GOD VILJE ER IKKE NOK.....MOBBEOMBUDET I BUSKERID

Buøy skole 18.04.2023

Nina Bøhnsdalen

Mobbeombudet i Stavanger

mobbeombud@stavanger.kommune.no

5191 2762/9243 2823

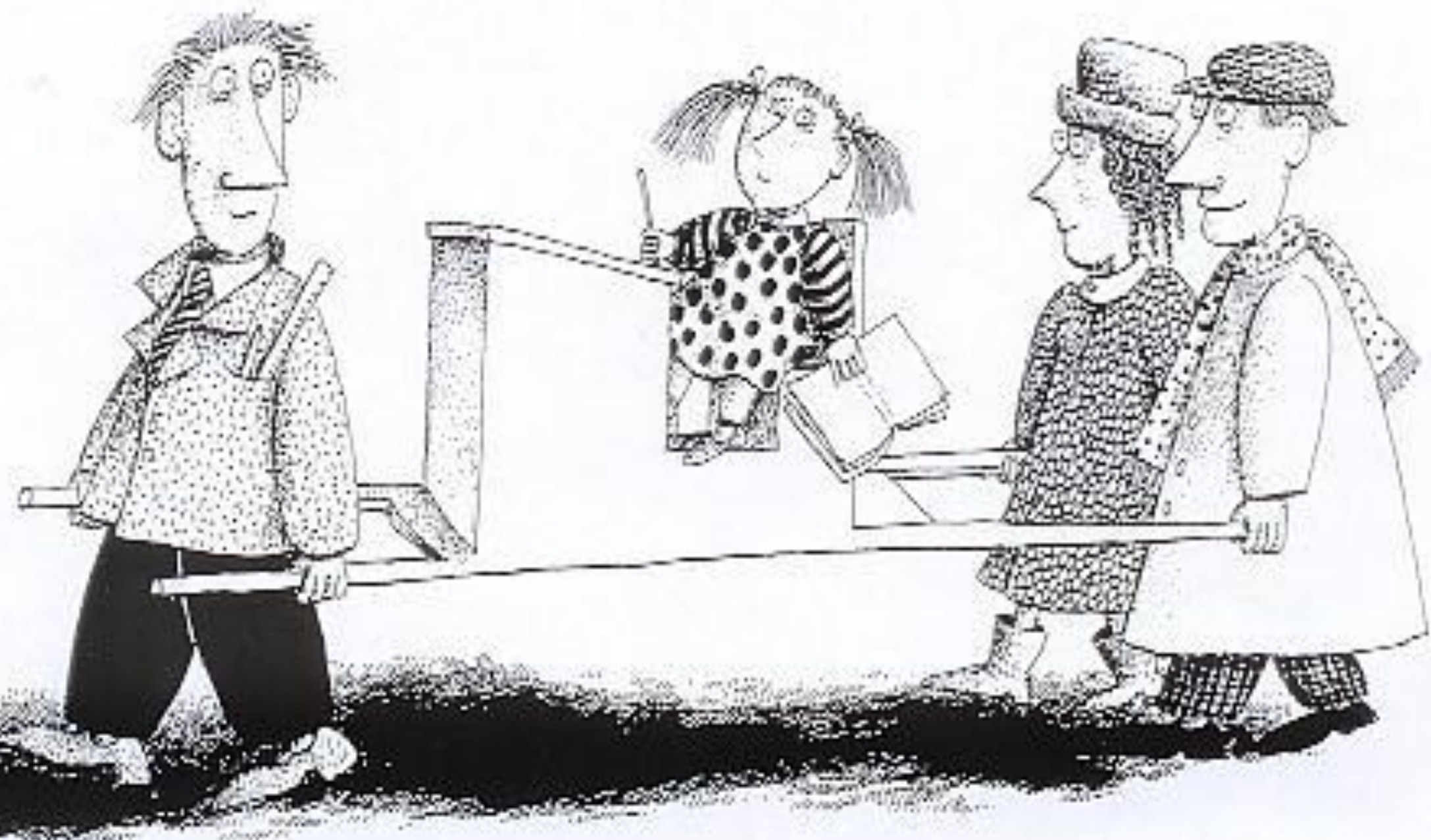

Å høyre til

Vondt er av alle andre
bli trakka på og trengd.
Men vondare å veta
at du er utestengd.

Det er så mangt i livet
du ventar deg og vil.
Men meir enn det å vera,
er det å høyre til.

Jan Magnus Bruheim
"Dikt i utval, 2014"

Mobbeombud i Stavanger

- Mobbeombudet i Stavanger er et laverskeltilbud til foreldre og elever i Stavangerskolen.
- Vi kan hjelpe med hvilke rettigheter du har hvis barnet ditt ikke har det trygt og godt på skolen og hjelpe deg med å be om tiltak.
- Vi kan også være med deg i møtet med skolen.

Mål: ingen barn skal grue seg for å gå på skolen

mobbeombud@stavanger.kommune.no

Alle barn har rett til et trygt og godtskolemiljø

Proposisjon til Stortinget Prop. 57 L (2016-2017)

Mobbeombud

Hvordan jobber jeg

Hvilke erfaringer har jeg?

SAMMEN ER VI STERKE?

mobbeombud@stavanger.kommune.no

Opplæringsloven §9A

Et skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring, uten:

Krenkelser, utestenging, trakassering, blikk, snu ryggen til, trekke på skuldrene, **dytte**, **slå**, **pirke borti**, **latter**, satire, kommentarer, **utsagn på nett**, får ikke være med i gruppe, **ingen ringer på døren**, snakker høyt om det vi andre har gjort/skal gjøre, **peker**, endrer avtaler, **kroppsspråk**, **spredning av løgner**, trusler, **bilder på snap se så kjekt vi har det**, **sosialt stress**

Det er elevens opplevelse som legges til grunn for skolens plikt til undersøkelse og handling

Alle elever har rett til å ha det trygt og godt på skolen!

Opplæringsloven

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivesl og læring

§ 9 A-2

A stylized graphic of a hand with fingers spread, rendered in shades of blue and dark blue, positioned on the right side of the page.

Ledelsens ansvar for elevenes psykososiale miljø

Nulltoleranse mot mobbing

Det er lovfestet et krav til nulltoleranse. Dette er formulert som at skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Elevene har en individuell rett til et trygt og godt skolemiljø.

Det er elevens egen, subjektive opplevelse av skolemiljøet som er avgjørende

Aktivitetsplikten omfatter 5 delplikter

1 : Plikt til å følge med

2 : Plikt til å gripe inn

3 : Plikt til å varsle

4 : Plikt til å undersøke

5 : Plikt til å iverksette tiltak og evaluere

Å gi støtte til den som krenkes er alltid en del av det å gripe inn.

Skolen må ha rutiner og jobbe systematisk

Alle som arbeider på skolen skal følge med, gripe inn og varsle rektor

Alle som arbeider på skolen omfatter personer som regelmessig oppholder seg på skolen, SFO, leksehjelpen, og som utfører arbeid eller tjenester som medfører at de har kontakt med eller observerer elever.

Hva ser rengjøringspersonalet?

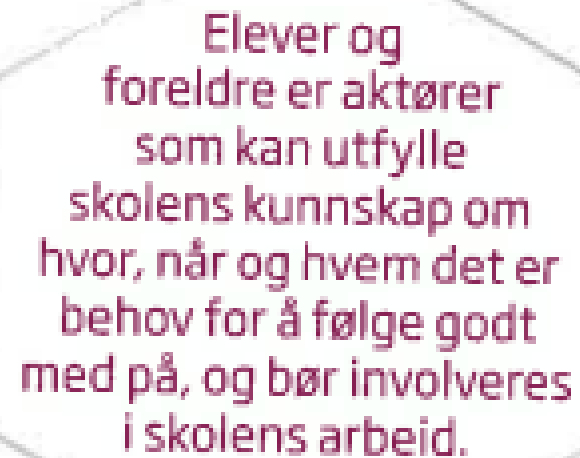

Å følge med

De som arbeider på skolen har en individuell plikt til å følge med.

Skolen må ha et system som sikrer at hver enkelt gjør dette, blant annet gjennom tilsynsordninger og regelmessige kartlegging av det psykososiale miljøet

Det er rektor sitt ansvar

Elever og foreldre er aktører som kan utfylle skolens kunnskap om hvor, når og hvem det er behov for å følge godt med på, og bør involveres i skolens arbeid.

Å gripe inn

Plikten til å gripe inn er knyttet til krenkelser som skjer der og da, som du som arbeider eller utfører en tjeneste på skolen selv er vitne til, og som fortsatt pågår.

Det kan for eksempel være:

Å stoppe knuffing eller slåssing

Å stoppe negativ språkbruk

Å stoppe nedsettende kommentarer

Å stoppe baksnakking

Å stoppe utestengelser

Å stoppe krenkelser på sosiale medier

Å varsle rektor

Plikten til å varsle gjelder for de som arbeider eller utfører en tjeneste på skolen, dersom de har mistanke eller kunnskap om at en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

Mistanke eller kunnskap kan de få ved at ,

Elever forteller

Foresatte forteller

Noen på skolen mistenker eller oppdager

Det skal være lav terskel for å varsle.

Enkeltepisoder som kan virke uskyldig eller bagatellmessig for voksne, kan være alvorlig for barn og unge og føye seg inn i rekken av mange krenkelser.

Skjerpet aktivitetsplikt

Alle som arbeider på skolen har en skjerpet aktivitetsplikt dersom ansatte krenker, mobber, trakasserer, diskriminerer eller utøver vold mot elever.

Dersom noen ansatte krenker elever skal rektor varsle skoleeier Forøvrig gjelder de ordinære delpliktene i aktivitetsplikten,

Det er elevens egen subjektive oppfatning som skal ligge til grunn for skolens vurdering av hva som er trygt og godt for den enkelte elev.

Å undersøke saken

Skolen skal reagere umiddelbart og undersøke alle saker hvor det foreligger mistanke eller kunnskap om at en eller flere elever ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Skolen bør undersøke saken ved å:

Samtale med eleven

Samtale med elevens foresatte

Systematisk observasjon av samspill mellom elever

Spørreundersøkelser og sosiogram

Terskelen for å undersøke skal være lav, og undersøkelsene skal iverksettes umiddelbart.

Barnets stemme (9A-8 Elevdeltaking i skolemiljøarbeidet)

Barn har en selvstendig og ubetinget rett til å bli hørt etter Barnekonvensjonen artikkel 12. Dersom barnet ikke er hørt, kan det være en saksbehandlingsfeil.

9A-8 Elevdeltaking i skolemiljøarbeidet

«Elevane skal få ta del i planleggingen og gjennomføringen av arbeidet for et trygt og godt skolemiljø»

Ny § 104 annet ledd :

Ved handlinger og avgjørelser som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.

Endring i Grunnloven 2014

[Samarbeid med barn i Stavanger | Stavanger kommune](#)

**SAMARBEID
MED BARN
I STAVANGER**

Iverksette tiltak og evaluere

Når det viser seg at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø skal skolen sette inn egnede tiltak for at eleven igjen får det trygt og godt. Skolen skal lage en skriftlig plan, en aktivitetsplan, som beskriver de tiltakene som skal iverksettes for at eleven skal få et trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal ikke bagatellisere elevens opplevelser, og kan ikke unnlate å sette inn egnede tiltak.

Mål	Beskrivelse av tiltak/aktivitet	Ansvarlig for gjennomføring (person)	Tiltaket Igangsettes (dato)	Tiltaket evalueres	Mål oppnådd? Effekt-elevens stemme
Kunne oppleve trygghet og sosial inklusjon i friminutt.	<p>Vakt ute (hva skal til for at eleven skal oppleve friminutt som trygge og forutsigbare).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sviper vakt med vest som eleven kan oppsøke ved behov. • Lærere på trinnet følger opp for å hindre uønska hendelser og gir støtte dersom noe blir utfordrende. • Vakt hjelper elever som er alene inn i lek 	kontaktlærer rektor			<p>Mål oppnådd:</p> <p>Elevens stemme (sitat): <u> </u> :</p>
Kunne oppleve trygghet i garderobe og overgangssituasjoner	<ul style="list-style-type: none"> • Knagg flyttet til et valgt sted som eleven ønsker. • Styrt utgang og inngang fra klasserom med faste grupper som sendes ut etter tur. • Oppstilling ute, gå inn med avstand. 	kontaktlærer			<p>Mål oppnådd:</p> <p>Elevens stemme (sitat): <u> </u> .:</p>
Kunne oppleve trygghet gjennom sosial og faglig inklusjon i undervisningstimene	<p>Delta i klassens ordinære undervisning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevmedvirkning (plassering i klasserom) • Gruppearbeid forespeiles. x vil delta i gruppearbeid som vanlig elev. Den voksne skal følge med på at ingen utestenges. • Vil følge undervisningen som en vanlig elev. 	kontaktlærer			<p>Mål oppnådd:</p> <p>Elevens stemme (sitat):</p>

«Klassen er
tøysete og fin»
Elev i 7. klasse

«Jeg har det bra på
skolen siden jeg har mange gode
venner og flotte lærere.»
Elev 7. klasse

Hva er bra med skolen?

Alle elever har rett til å skille seg ut

Alle elever har rett til å
bli sett som den de er

«Utøya var ingenting
i forhold til mobbinga
på skolen»

Innskjerping av den såkalte mobbeloven har ført til en firedobling av henvendelser til Fylkesmannen i Rogaland fra foreldre som opplever at barnet deres blir mobbet på skolen.

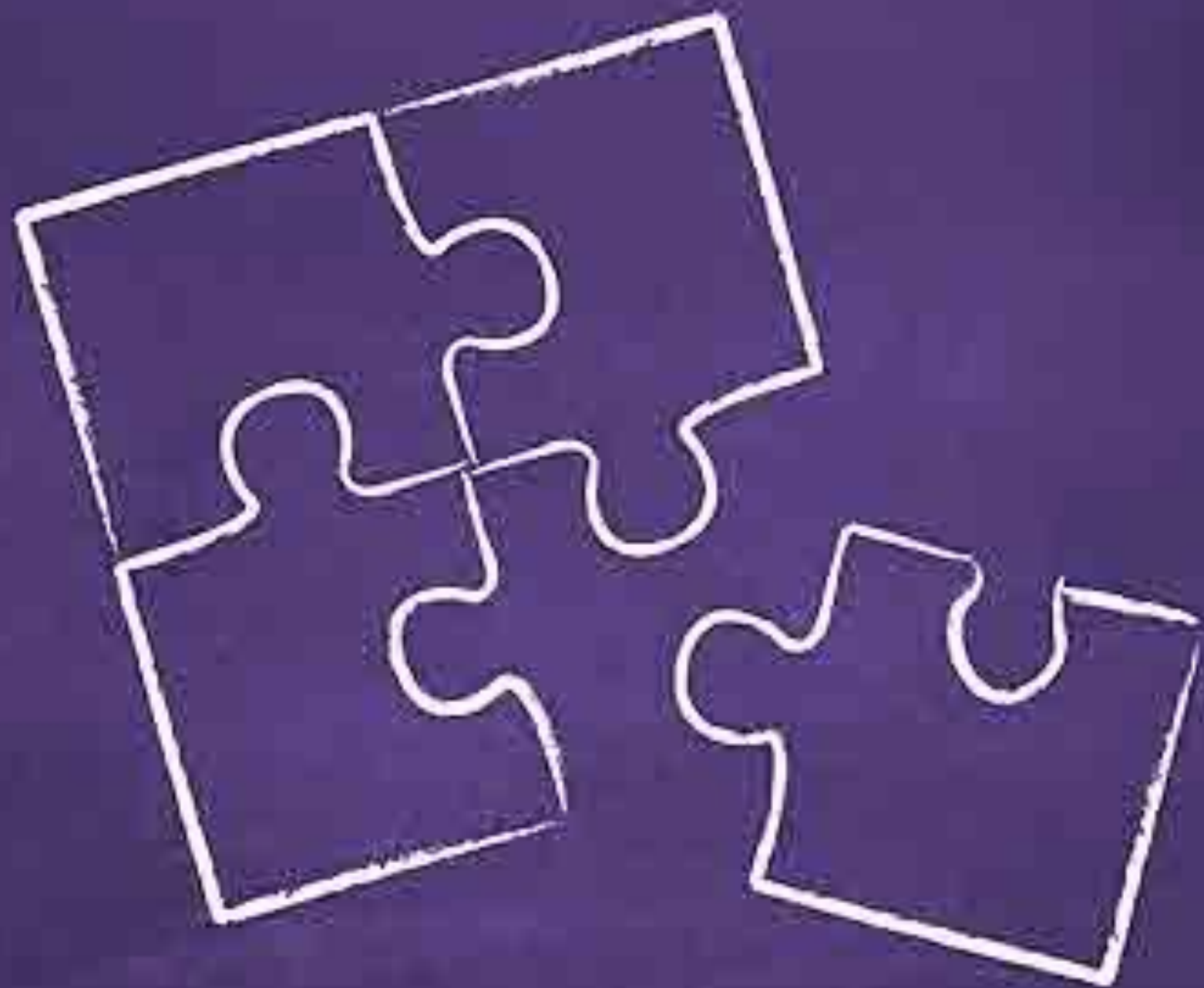
STAVANGER: – Noen skoler nekter å erkjenne at de har mobbe-problemer, sier Tove Flack ved Læringsmiljøsentret.

STAVANGER: Hvordan kan mobbing på en skole få lov til å foregå så lenge og så intenst at et barn ønsker å dø – samtidig som skoleledelsen nekter for at mobbing foregår?

**- Mange tror det er deres feil
at de blir mobbet**
Iere barn enn før forteller at de blir mobbet på skolen. Vi voksne må gjøre alt vi kan for å stoppe

*Ingen skoler eller barnehager kan påberope seg
at mobbing ikke skjer hos dem.*

Holdninger til mobbing

Ingrid Lund, Universitetet i Agder

- Jeg synes at barn som blir mobbet har litt skyld selv

Ansatte	7,5%
Foreldre	4,9 %

- Mange mobbeofre fortjener av og til å bli mobbet

Ansatte	1,3%
Foreldre	1,4%

- Barn som blir mobbet kan unngå mobbing med litt innsats

Ansatte	8,9%
Foreldre	17%

- Det er ikke rart at noen barn blir mobbet

Ansatte	7,5%
Foreldre	12,3%

Foreldresamarbeid

Er et komplekst begrep og innebærer:

- Både den støtten som foreldre gir til sine barn med hensyn til skolegang og læring
- Den direkte kontakten mellom skole og foreldre
- Samarbeid mellom foreldre

Kommunikasjon
kommunikasjon
kommunikasjon

og involvering

Hva ser vi?

Vi står så alene....

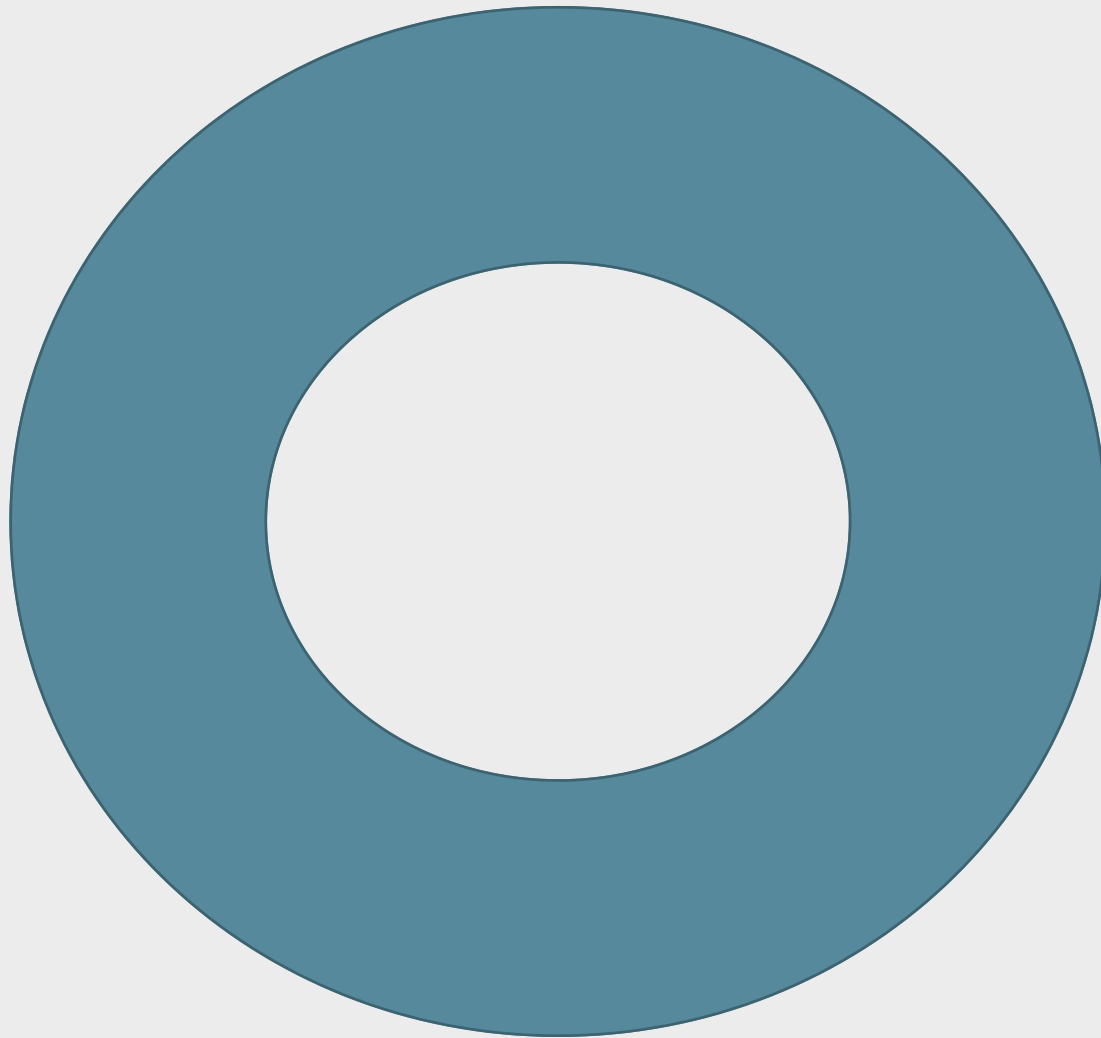
FORSKNING VISER OGSÅ AT

Foreldre opplever at rektor alltid støtter læreren

Thomas Nordahl 2007

Trygghetssirkel

A stylized graphic of a hand with five fingers, rendered in shades of blue and dark blue. The hand is positioned on the left side of the slide, with the fingers pointing upwards and slightly to the right.

Hva med den andre parten?

- Det er ofte en elev som ikke har det trygt og godt på skolen
- Rettigheter
- Elevens stemme
- Konfronterende samtale/stoppsamtale
- Aktivitetsplan

Er det alltid en annen part?

A stylized graphic of a hand with fingers spread, rendered in two shades of blue. The hand is positioned on the left side of the slide, with the fingers pointing towards the right. The background is a solid light blue color.

Elever med dobbeltrolle

Hvordan kan skolen møte disse elevene?

Hvordan få foreldrene til å forstå

A stylized graphic of a hand with fingers spread, rendered in shades of blue and dark blue. The hand is positioned on the left side of the slide, with the fingers pointing upwards and slightly to the right.

Saker

Gutt 8. trinn

**“jeg vil ikke dø, men jeg orker ikke
leve i dette lenger”**

A stylized graphic of a hand with fingers spread, rendered in shades of blue and dark blue, positioned on the left side of the page.

Saker

Gutt 3. klasse

“jeg syns de på skolen skal snakke mer med de som er slemme.

I klasserommet er det stort sett greitt, men Ole er sjefen der. Han sier jeg skal sparke jentene, men det vil jeg ikke, og da blir han sint på meg”

Hva er klokt å gjøre?

- Bli enige om hva vi gjør når noe skjer
- Snakk sammen
- Lag aktivitetsplan
- Skriv ned det dere gjør
- Se fremover, med utgangspunkt i det som har skjedd
- Gjør kjekke ting sammen
- Lag en kommunikasjonsplan

Når barnet har det trygt og godt

Oppfølging etter mobbing

Organisering av oppfølging etter mobbing

- Skoleeier setter standarden: etablerer prosedyrer og koordinerer tjenester. Oppretter team/gruppe på kommunalt nivå
- Rektor etablerer rutiner på skolen. Organiserer for en gruppe/team som har hovedansvar for oppfølging
- Det er viktig å trygge elever og foreldre ved å involvere og informere

Oppfølging individ- og klassenivå

Kontaktlærer, annen tillitsperson og andre lærere/voksne på trinnet

Oppfølging skolenivå

Rektor, sosiallærer, kontaktlærer eller den som følger saken, helsesykepleier, PPT

Psykososial ressursgruppe/ innsatsteam

Oppfølging kommunalt nivå

PPT, helsestasjon, familievernkontor, BUP, barnevern

Kommunens innsatsteam/ beredskapsteam

*Alle former for samarbeid
kan gi resultater som ikke
hadde vært mulig å oppnå
om vi stod alene*

Utdanningsdirektoratet 2012

**Å være venner, å holde
hender er sånn at du
kjenner - det gjør godt.
Bjarte Leithaug**